

RIERA, MEDI AMBIENT I RESPONSABILITATS

Article

Gener de 2010

Era un dia d'aquests d'entrefestes que conviden a la passejada, a sacsejar el pap i a ventilar la mainada. El sol de migdia donava un escalf suficient quan els núvols no l'amagaven. La riera era l'escenari ideal per gaudir d'aquelles agradables condicions meteorològiques. Ho facilitava el seu entorn d'arbres, aigua, joncs i canyes. Riera amunt tot era bellesa, proximitat i records d'aquells anys d'infantesa i joventut en que aquells paratges serens del pla de Llerona omplien les nostres vides de tot el que llavors necessitàvem i desitjàvem. En teníem prou amb la pols dels camins, les aigües de la riera i les fonts per fer les nostres delícies.

Ara gairebé no queden camins sense asfaltar. El de passejar vora la riera està molt bé; potser massa ben posat i tot. Allí d'on abans en sortien les serps entre els matolls ara s'hi podria caminar amb sabates de sola de cuir. El paisatge, però, no ha perdut encant, malgrat que trobes a faltar la passera al dret de can Santa Digna on al fons del torrent encara s'hi distingeix el pont de ferro del tren. Diuen que amb el traspàs de la rodalia (abans rodalies) desdoblaran la línia entre Barcelona i Ripoll. Què en faran del pont de ferro? Això si realment algun dia arriben a desdoblant aquesta línia, perquè han traspassat la gestió però no les vies, ni els trens, ni les estacions. El Conseller d'Obres Públiques de la Generalitat diu que revisarà tots els lavabos dels trens, però, els podrà canviar? Potser només els podrà netejar. Això sí, les reclamacions les podem adreçar directament a la Generalitat. Per cert, qui ha decidit l'increment del 6% en les tarifes de rodalia? A Madrid es deuen haver quedat ben tranquils perquè a nosaltres ens han deixat amb la "mona".

Riera amunt els néts salten, juguen i contempen com els ànecs neden, volen i es cabussen a l'aigua que avui baixa neta. L'antiga arbreda d'albes argentades s'ha multiplicat, encara que aquests dies estan tan despullades com els arbres de l'altra banda de riera que, amb la seva austera frondositat, tenyeixen de gris la base de la penya sempre rogenca. De repent el curs de les aigües sembla com si volgués enfilar-se al Tagamanent que senyoreja al fons del paisatge. Resseguint cap a ponent la línia que s'inicia al Tagamanent la vista fa cap al Turó de l'Home. Penso en aquella nit de fort vent que vaig passar dins aquella caseta de l'estació meteorològica a finals dels anys cinquanta. Es movia com un vaixell enmig de la tempesta. Aquell indret ara també ha estat traspassat a Catalunya, com si alguna vegada hagués pogut pertànyer a algú altre. Doncs sí, era un altre espoli que fins aquest primer de gener no se'ns ha restituit. És un lloc privilegiat per tornar a endegar-hi l'activitat i servei que durant tants anys s'hi havia desenvolupat amb la dedicació de varies generacions d'una família, endemés d'abnegada, hospitalària en el meu record. Aquell Turó, com el del Tagamanent, és un punt molt significatiu de la nostra comarca i del nostre país, en el que, endemés de practicar-hi la meteorologia, amb una mica d'imaginació s'hi poden instal·lar testimonis de la nostra Història i elements actius que ajudin a la sensibilització pel medi ambient.

Anava mirant els meus néts i també riera amunt mentre el cor se m'encongia. No arribàrem a la font del Mau. La mainada estava cansada i jo no volia tornar a veure l'estat d'aquella font i d'aquell indret on hi havia passat tantes hores bevent d'aquella aigua, banyant-me en les aigües que s'escolaven netes i pures i pescant aquells peixos que ens menjàvem sense cap por.

Ara, el lloc sembla que encara pot empitjorar i no tan sols pels que vulguin anar-hi a passejar, sinó pels que viuen més amunt i més avall. Diuen que hi volen instal·lar una planta de biomassa que netejarà els boscos de tota la contrada per utilitzar les restes com a matèria prima i així cogenerar energia de forma renovable com fan a Alemanya on instal·len plantes d'aquestes enmig de les ciutats, fins i tot al costat d'hospitals. Quina demagògia quan no es diu tota la veritat! Perquè també tinc entès que aquesta energia no és tan renovable com diuen, car el sotabosc acaba per esgotar-se, el "bio" no vol dir que els fums i les partícules que emeten aquestes plantes siguin tan nets i inofensius, sinó tot el contrari. També tinc entès que ningú parla de les plantes d'aquesta mena que s'han fet tancar a Alemanya a causa de la seva insalubritat ambiental. Diuen que no es pot criticar abans d'hora però, després, amb els fets consumats, és molt difícil fer marxa enrere. Aquí no passa com a Alemanya.

La riera sembla d'aigües netes, els ànecs hi sobreviuen, el sol encara escalfa. De tornada a casa penso que el meu entorn és bell, encara ho és. No estic segur, però, si tothom assumeix les seves responsabilitats. Aquestes no es traspassen. Cal exercir-les amb coratge. "Quan el Congost baixava ple/ la rierada bramulant/ saltava enfurismada/ i la miràvem des del pont/ mentre s'enduia riu avall/ més del que ens pensàvem". (Núria Albó. *La riera*).

Josep M. Boixareu

membre de l'Ateneu per la Dignitat.